

In zes stappen naar energieneutraal

Houten, 15 januari 2026
Frans Versteeg

2 kW

Waardoor warmteverlies?

- ▶ Ongecontroleerde ventilatie (tocht)
- ▶ Gecontroleerde ventilatie (bv. Mechanische Ventilatie)
- ▶ Gedrag
- ▶ De buitenschil

**Wat is ongecontroleerde ventilatie?
Mijn huis is toch echt potdicht.....**

Waardoor warmteverlies?

- ▶ Zie voor het filmpje van de blowerdoortest in de Oorden Youtube.com

Waardoor warmteverlies?

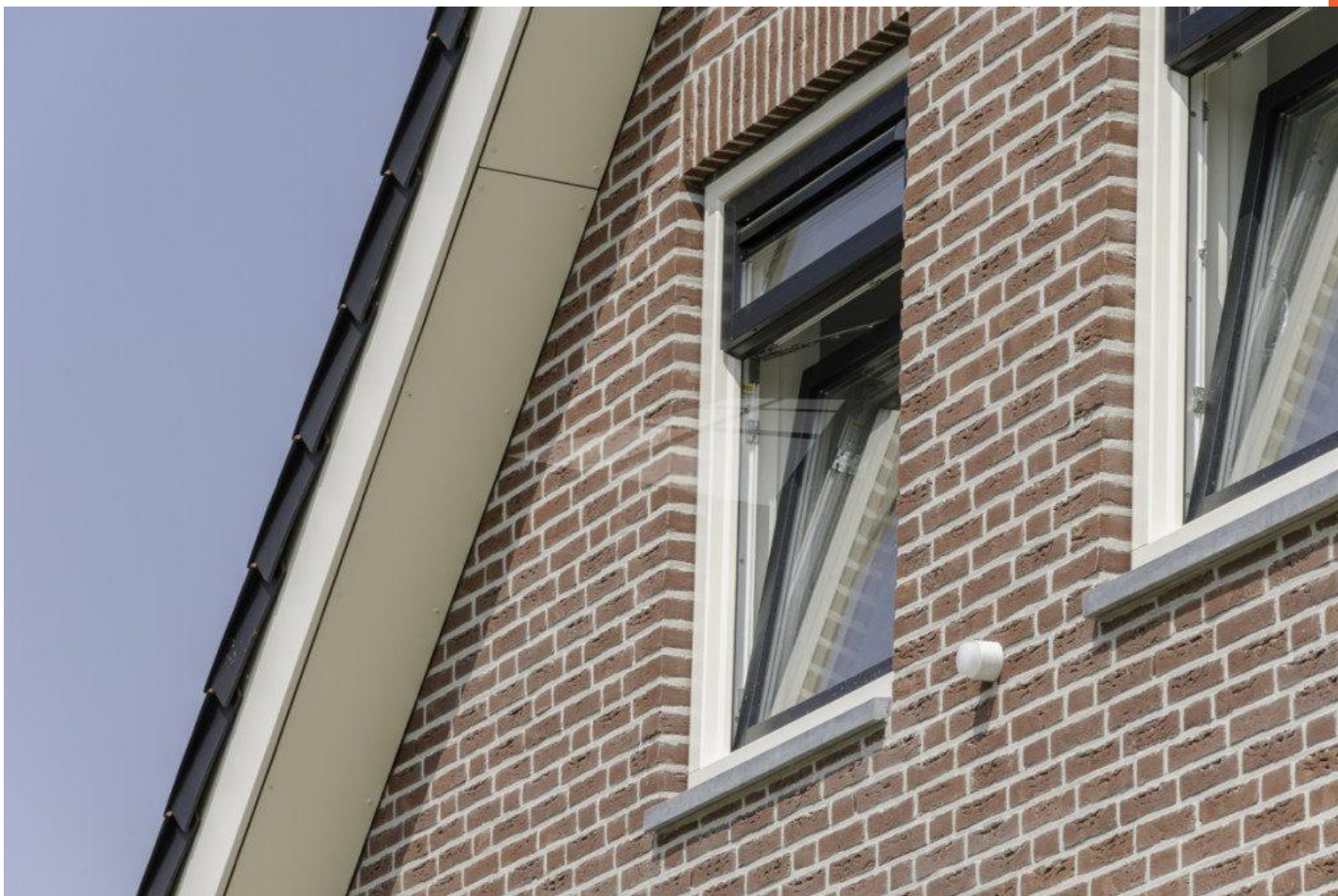
- ▶ Ongecontroleerde ventilatie (tocht)
- ▶ Gecontroleerde ventilatie (bv. Mechanische Ventilatie)
- ▶ Gedrag
- ▶ De buitenschil

Gedrag?

Waardoor warmteverlies?

Door openstaande ramen ook in kierstand!

Waardoor warmteverlies?

- ▶ Ongecontroleerde ventilatie (tocht)
- ▶ Gecontroleerde ventilatie (bv. Mechanische Ventilatie)
- ▶ Gedrag
- ▶ De buitenschil

Wat is de buitenschil?

De buitenschil is niet nieuw

**De isolatiewaarde van 2 m dik beton
is even goed als 3,5 cm glaswol**

Wat te doen aan het warmteverlies?

- ▶ Ongecontroleerde ventilatie
  - Kieren en gaten dichten
  - Terugslagklep in de afzuigkap

- ▶ Gecontroleerde ventilatie
  - Vraaggestuurd obv het vochtgehalte en/of CO₂ gehalte
  - Warmte terugwinnen
  - Zonegestuurd
  - Ventilatiewarmtepomp

- ▶ Gedrag
  - Gedrag aanpassen (bv. mbt het sluiten van ramen en deuren)

- ▶ De buitenschil
  - Betere warmte-isolatie

Warmteverlies reduceren door veel kleine en grotere maatregelen, er is geen “silver bullet”

Waarom isoleren? Comfort

Met HR++ glas dicht bij het raam. Hogere temperaturen in het hele huis.

Koude voeten?

**Vloerisolatie doe je om warmteverlies te verminderen maar pantoffels geven comfort.
Vloerisolatie geeft geen warme voeten, goede pantoffels wel!**

Waarom isoleren? Milieu

De klimaatverandering is een tsunami

Waarom isoleren? Geld

Wat isoleren?

- ▶ Eenvoudig en betaalbaar maar minder effectief
  - Vloer
  - Gevels

- ▶ “Minder eenvoudig”, duurder maar veelal effectiever
  - Dak
  - Ramen

De buren?

- ▶ Woningscheidende muren zijn vrijwel nooit geïsoleerd
- ▶ De thermostaat hoger dan de buren dan stook je ook voor de buren
- ▶ Bij goed geïsoleerde huizen kan twee graden lager zetten van de thermostaat een enorme verlaging van het gasverbruik geven
- ▶ Overwinteren je buren elders dan loopt jouw gasverbruik enorm op. Jij verwarmt hun huis.

“Kies” kouwelijke buren ;-)

Hoe isoleren?

- ▶ Eenvoudig maar minder effectief
  - Vloer
    - Isolatie tegen onderkant vloer + bodemfolie
  - Gevels
    - Spouwmuur isoleren, na-isoleren
    - Moeilijker/duurder: aan de buitenkant na-isoleren

- ▶ Minder eenvoudig maar veelal effectiever
  - Dak
    - Aan de binnenkant na-isoleren (condens risico en veelal ingewikkeld)
    - Aan de buitenkant na-isoleren
  - Ramen
    - HR++ glas vaak in bestaande kozijnen
    - HR+++ glas vaak met nieuwe kozijnen

Wanneer isoleren?
Vóór een zolderrenovatie of schilderbeurt

Gedrag

- Ventileer waar je **wel** bent
- Ventileer **niet** waar je niet bent
- Verwarm waar je **wel** bent
- Verwarm **niet** waar je niet bent
- Weet wanneer een adviseur een verkoper is en een verkoper een adviseur

Overweeg de aanschaf van een CO₂ meter of
leen er een bij ERH

Onderlegger v_7 20220408

**Veel succes met
verduurzamen**